Trygghetsplan

Läsåret 2024–2025

Likabehandlingsplan och plan mot diskriminering och kränkande behandling

Grythyttans skola f-6 och fritidshem

Innehåll

Syfte ... 3
Vision och verksamhetsidé ... 3
Rutiner kring arbetet med planen ... 4
Elevers och vårdnadshavares delaktighet ... 4
Upprättande ... 5
Förankring och genomförande ... 5
Uppföljning, Utvärdering och revidering ... 6
Främjande arbete ... 6
Lärmiljön ... 6
Lärande och fysisk och psykisk hälsa ... 7
Delaktighet och engagemang i lärandet ... 7
Relationsskapande ... 8
Autonomi, självreglering och metakognition ... 8
Förebyggande arbete ... 9
Arbete för tidig upptäckt diskriminering och kränkningar ... 11
Åtgärdande insatser ... 11
Handlingsgång vid kränkande behandling ... 12
Resultat och analys av läsåret 2023–2024 ... 14
Utvärdering och analys ... 14
Elevernas upplevelse över tid ... 14
Personalens upplevelse ... 15
Sammanfattande analys ... 17
Utvärdering av prioriterade mål för läsåret 23/24: ... 18
Prioriterade mål, läsåret 24/25 ... 21
Trygghet över tid ... 22
Bilaga 2 ... 23
Resultat trygghetsenkät, vt-2024 ... 23
Bilaga 3 ... 30
TRIVSELREGLER ... 30
Bilaga 4 ... 32
Förväntansdokument ... 32
Bilaga 5 ... 33
Lagar och styrdokument ... 33

Syfte

Skolan tar avstånd från alla former av diskriminering och kränkande behandling. Syftet med skolans arbete är att målinriktat motverka, förebygga och förhindra att kränkande handlingar, diskriminering och trakasserier förekommer i skolan. Alla på skolan har rätt att bli behandlade som individer utifrån sina egna förutsättningar och på lika villkor. Alla delar i skolans verksamhet omfattas av planen. Planen är ett arbetsredskap för all personal på skolan både pedagogisk och annan personal. Skolpersonal ska presentera och arbeta med planen tillsammans med elever. Uppstår situationer av diskriminering eller kränkande behandling ska vi alltid agera. Skolan ska vara en trygg och säker plats där elever och personal trivs, utvecklas och känner trygghet.

Syftet med planen är att tydliggöra hur skolan

- arbetar främjande med att skapa trivsel och trygghet på skolan
- arbetar med att främja allas lika värde och rättigheter
- arbetar förebyggande för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i skolan
- arbetar åtgärdande med kränkningar och trakasserier

Vision och verksamhetsidé

På Grythyttans skola ska alla känna sig trygga. Vi jobbar för att eleverna utvecklar en tilltro till den egna förmågan och tar ansvar för sitt lärande utifrån ålder och mognad. Genom det ökar självkänslan och lusten att lära och vi ger eleverna möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar. I förlängningen ska alla eleverna få med sig en värdegrund byggt på känsla av respekt för andra individer och acceptans för allas olikheter.

För att ta oss närmare vår vision kännetecknas vårt arbete av att:

- All personal har ett gemensamt ansvar för att samtliga elever ska känna sig trygga och sedda på skolan.

- Vi stöttar barnets utveckling och lärande i samverkan med hemmet.

- Vår verksamhet präglas av öppenhet och samverkan där varje medarbetare bär ett ansvar för ett gott arbetsklimat.

- Vår vision ska gå som en röd tråd genom skolans alla verksamheter

Rutiner kring arbetet med planen

Genom tydligt beskrivna rutiner kring arbetet med planen möjliggörs ett långsiktigt och hållbart arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Rutinerna finns inskrivna i skolans årsplanering. Rektor är huvudansvarig för planen och tillsammans med elhälsan ansvarar rektor för att planen i samråd med skolans personal upprättas, förankras, genomförs, utvärderas och revideras. Skolan arbetar medvetet med att möjliggöra elevers och vårdnadshavares delaktighet.

Elevers och vårdnadshavares delaktighet

Enligt diskrimineringslagen ska skolans personal i samverkan med eleverna aktivt arbeta för att motverka diskriminering. Eleverna är de viktigaste experterna då det gäller att svara på frågan om en skola lever upp till uppdraget att skapa en miljö fri från diskriminering, trakasserier och/eller kränkningar (Skolverket, 2014).

För att eleverna ska våga göra sina röster hörda sker ett medvetet arbete med att skapa delaktighet och trygghet.
I syfte att synliggöra såväl elevers som vårdnadshavares röster i arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling sker följande:

- **Trivselenkäter**
  Skolans trivselenkäter delas ut till samtliga elever vid två tillfällen per läsår, Enkäten ger en bild av elevernas upplevelser av trygghet, trivsel och mående.

- **Skolinspektionens Skolenkät**
  Skolenkäten genomförs vartannat år och riktar sig till lärare åk 1-9, elever i åk 5 och åk 9 samt till vårdnadshavare i åk F-9. Denna enkät ger en god bild av vad vårdnadshavare och lärare anser om trygghet, trivsel och mående, men också om det pedagogiska ledarskapet, bedömning och betygsättning samt Elevhälsans arbete.

- **Trygghetsintervjuer**
  Genomförs i åk 3 och 5. Personal intervjuar alla elever i åk 3 och 5 i samband med att trygghetsenkäterna genomförs under vårterminen.

- **Hälsoenkät**
  Varje år genomförs Hälso- enkäten (Elevhälsoarbete sammanställt och analyserat) i förskoleklass, åk 4 . Hälsoenkäten är en enkät som används i hela Örebro län. Eleverna besvarar ett antal frågeställningar om mat och sovvanor, fysisk aktivitet, skolan och arbetsmiljö samt hälsa. Årkurs 4 genomför enkäten under höstterminen och förskoleklassen under vårterminen inför hälsosamtalet (se nedan)

- **Trygghetsvandring**
  Under vårterminen genomför klasslärarna trygghetsvandringar på skolgården med sina klasser. Syftet är att ta reda på vilka ställen på skolgården som upplevs otrygga och därmed kan behöva förstärkas med fler vuxna. Trygghetsvandringen följs upp på

klassråd och elevråd där eleverna även kan framföra synpunkter på andra platser eller situationer som kan kännas otrygga.

- **Hälsosamtal**
  Hälsosamtalen genomförs av skolsköterskan i åk 2 under höstterminen samt i förskoleklass under vårterminen.

- **Klassråd och Elevråd**
  Klassråd och Elevråd utgör betydelsefulla samarbetsforum i arbetet med Trygghetsplanen. Rådet utgör en första remissinstans vid upprättandet och det arbetar aktivt för att förankra planen genom att ge idéer och tankar kring möjliga arbeten och projekt. Mer kring elevrådets arbete finns beskrivet i punkterna "Upprättande" samt "Förankring och genomförande".

Samtal och analys kring resultatet av ovanstående sker i arbetslagen samt i EHT. Vid behov genomförs främjande, förebyggande och åtgärdande insatser. Dessutom används resultatet till grund till nästkommande läsårets Trygghetsplan.

Upprättande

Utifrån elever, vårdnadshavare och pedagogers tankar i olika forum arbetar EHT fram ett utkast till kommande läsårs Trygghetsplan. Det inledande arbetet sker i maj och då sänds även planen på remiss till lärarna. Analyser av enkäter och läsårets prioriterade mål sker i maj-juni och Trygghetsvandringen genomförs med eleverna i juni. Trygghetsplanen utvärderas på läsårets första klassråd i september och synpunkter på framförallt skolans regleroch förväntansdokument lyfts vidare i elevrådet där klassernas förslag sammanställs och lämnas vidare till EHT. Därefter revideras planen och fastställs senast 30 september.

Förankring och genomförande

Då skolans Trygghetsplan är klar läggs denna ut på skolans hemsida. Dessutom ansvarar pedagogerna för att planen finns utskriven och synlig i varje klassrum och fritidsavdelning.

Därefter sker följande arbete i syfte att förankra och levandegöra planen:

- Presentation av planen för samtlig personal i början av höstterminen

- Presentation av planen vid höstterminens föräldramöten. Klasslärare ansvarar för att presentationen (september).

- Diskussion och arbete kring planen vid höstterminens andra klassråd och elevråd. Rektor samt representanter från EHT ansvarar för att presentera och samtala kring planen vid höstterminens andra elevråd (oktober).

- ❑ Diskussion och vidare arbete kring planen i samtliga arbetslag. Planen lyfts i forum där samtliga arbetslag är representerade och därefter förs vidare arbete i respektive arbetslag på skolan.

Uppföljning, Utvärdering och revidering

Innehållet i planen följs upp minst en gång per termin (Se årshjul för ”Trygghetsarbetet”) och i början av juni ansvarar Elevhälsoteamet för analysen kring arbetet med planen. Vid detta tillfälle analyseras samtliga underlag samt de kränkningsanmälningar som har gjorts under läsåret. Analysen ligger till grund för utvärdering och revidering av planen inför kommande läsår.

Främjande arbete

Det främjande arbetet utgör grunden för skolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling. Syftet med det främjande arbetet är att skapa en trygg och tillitsfull lärmiljö för alla elever. Personal och elever ska både i ord och handling visa respekt för allas lika värde. Detta kan vi nå genom ett medvetet och långsiktigt värdegrundsarbete som genomsyrar skolans dagliga arbete. I föreliggande plan delas det främjande arbetet in i 5 olika områden:

- Lärmiljön
- Lärande och fysisk och psykisk hälsa
- Delaktighet och engagemang
- Relationsskapande
- Autonomi, självreglering och metakognition i undervisningen

Lärmiljön

- ❑ **Tillgänglig lärmiljö**
  Under läsåren 2019–2022 har pedagogerna på skolan deltagit i kompetensutvecklingsinsatser gällande Tillgänglig lärmiljö, NPF (Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) samt Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA). Detta arbete har bland annat utmynnat i ett framtagande av gemensamma riktlinjer för skolans lärmiljöer. Utvecklingen av lärmiljön sker kontinuerligt.

- ❑ **Differentierad undervisning**
  Grythyttans skola strävar efter att arbeta differentierat. En differentierad undervisning innebär att läraren planerar för att möta elevers olika behov och förutsättningar. Läraren anpassar *proaktivt* undervisningens innehåll, metoder, verktyg, aktiviteter och redovisningssätt utifrån elevgrupp och individer.

- ❑ **Salutogent förhållningssätt**
  Skolan kännetecknas av att vi:

- Har ett salutogent förhållningssätt vilket innebär att vi utgår först och främst från det som fungerar och det vill vi se mera av.
- Arbetar systematiskt med att fastställa regler och förväntat beteende

- Utvecklar en samsyn kring bemötande av elever
- Arbetar för att främja goda relationer mellan elever samt mellan elever och personal
- Utvecklar en gemensam syn på hur man ska reagera på negativt beteende och hur man arbetar med problemlösning och konflikthantering.

Lärande och fysisk och psykisk hälsa

❑ **Fysisk aktivitet**
Vi är medvetna om den fysiska rörelsens betydelse för hälsa och arbetar aktivt för att elever skall få röra sig så mycket som möjligt.

❑ **Värdegrundsarbete**
Diskussioner kring exempelvis etiska dilemman sker kontinuerligt i undervisningen. Vi har ett levande värdegrundsarbete där vi kontinuerligt under året samverkar mellan klasser. Verksamheten ger återkommande möjligheter för elever att diskutera normer, attityder och värden. I början av varje läsår upprättas en konkret plan för hur värdegrundsarbetet bedrivs i skolan.

Delaktighet och engagemang i lärandet

❑ **Delaktighet & Engagemang**
Att vara delaktig i sin lärprocess är en viktig del för att skapa engagemang hos våra elever. Utifrån ålder och mognad låter eleverna vara med och påverka lärandeprocessens hela kedja, från planering till utvärdering. Vi jobbar dessutom aktivt med att eleverna skall känna till målen med olika undervisningsmoment.

❑ **Elevråd**
I skolans elevråd möts elevrepresentanter från alla klasser. På elevrådet sker samtal kring hur upplevelsen av trygghet kan öka för samtliga elever. Likaså förs diskussioner kring vilka regler skolan bör ha och hur dessa bör formuleras och förankras.

❑ **Klassråd**
Inför elevrådet sker klassråd i samtliga klasser. På dessa förs diskussioner kring frågor som ska lyftas i elevrådet.

Relationsskapande

❑ Elevstöd

För att skapa goda relationer som bidrar till trygghet och studiero utgår vi från kunskap om vilka olika typer av stöd som är av betydelse för elevernas välbefinnande och som därmed bidrar till ökad studiero och trygghet. Stödet har 3 olika dimensioner:

1. Lärare och övrig personal strävar efter att ge känslomässigt stöd genom ett positivt klimat på såväl skol- som klassnivå.
2. Vi hanterar beteenden proaktivt, vi har tydliga förväntningar och en varierad undervisning och tar vara på elevernas intressen.
3. Undervisningen är stimulerande och vi ger strukturerad och återkommande återkoppling till eleverna.

❑ Gemensamma traditioner

Gemensamma och traditionella aktiviteter som advent, luciatåg, FN-dag, skolavslutningsparad främjar skolans ”vi-känsla”. FN-dagen/ barnrättsveckan uppmärksammas på olika sätt vilket bland annat innebär arbete och diskussioner kring mänskliga rättigheter och demokrati.

❑ Friluftsdagar/Vänskapsdagar mm

Pedagoger planerar och genomför utflykter, klassdagar och friluftsdagar så att alla barn och elever ges förutsättningar att delta. På sådana dagar möts elever från olika klasser och samverkar. Detta syftar bland annat till att öka upplevelsen av gemenskap och trygghet.

Autonomi, självreglering och metakognition

❑ Autonomi och motivation

På Grythyttans skola strävar vi alltid efter att:

- Sätta oss in i elevernas perspektiv i lärandet
- Ge elever inflytande och valmöjligheter i lärandet
- Ge utrymme för elevernas frågor och ge återkoppling på dessa
- Involvera eleverna i beslut
- Uppmuntra elevers nyfikenhet och att pröva olika sätt
- Uppmuntra elever att ta initiativ i lärandet

❑ Självreglering och metakognition

Skolan, tillsammans med eleverna, strävar efter att, utifrån elevernas ålder och mognad:

- Reflektera kring framgångsrika strategier i lärandet - studieteknik

- Hjälpa elever att se sammanhanget i lärandet, målet med lärandet och kedjan i lärandets process- från planering till genomförande, avslutande och utvärdering.

Förebyggande arbete

Skolans förebyggande arbete syftar till att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Som grund för detta arbete ligger regelbundna kartläggningar i form av trivselenkäter och analyser av de utredningar kring diskriminering och kränkande behandling som skolan har genomfört. Målet är att genomföra förebyggande insatser med utgångspunkt i verksamhetens identifierade styrkor och svagheter. På skolan sker följande arbete:

- **Trygghetsavstämningar**
  Trygghetsavstämningar sker kontinuerligt enligt ett fastslaget årshjul. Under de gemensamma avstämningarna finns representanter från både fritids (utbildningsansvariga) och klasslärare. Klasslärare har dessutom tillsammans med rektor, kurator och specialpedagog en individuell avstämning i samband med de gemensamma. Detta för att sätta in rätt stöd tidigt och förebygga att det uppstår otrygghet hos eleverna. I våra möten tar vi tillvara på kollegiets gemensamma kompetens i mötet med eleverna. Olika perspektiv ger tydligare bild av det sociala klimatet i skolans samtliga lärmiljöer och på sätt ökar möjligheten att såväl förebygga som tidigt upptäcka och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.

- **Identifikation av elevers upplevelse av utsatthet**
  Grunden i det förebyggande arbetet är att systematiskt identifiera, kartlägga och analysera elevernas upplevelse av utsatthet. Underlag till detta arbete får vi genom elevhälsomöten, trivselenkäter, trygghetsvandringar, olika sorters samtal såsom inskolningssamtal, utvecklingssamtal och hälsosamtal, diskussioner i elevråd samt analyser av de anmälningar av kränkande behandling som har gjorts under föregående läsår.

- **Övergångar**
  I elevhälsoplanen finns tydliga riktlinjer för övergångar mellan förskola till förskoleklass samt mellan åk 3 och 4 samt årskurs 6 och 7.

- **Rastpedagogik**
  På skolan finns en utvecklad rastpedagogik som innebär att eleverna kan delta i organiserade rastaktiviteter på nästan alla veckans raster. Syftet är att öka elevers upplevelse av gemenskap och trygghet.

- **Pedagoger för ökad trygghet på skolgården- rastvärdar**
  Före skolstart och under raster finns alltid pedagoger på skolgården. Syftet är att öka elevernas upplevelse av trygghet. Pedagogerna kan även ge stöd och handledning i det sociala samspelet samt vid eventuella konflikter.

- **Sociala medier**
  Under skol- och fritidstid använder eleverna på skolan inte mobil. Undantag kan ske om pedagog har planerat att använda mobil i undervisningen eller om enskild elev efter överenskommelse mellan skola och hem under en viss period har behov av mobil/nåbarhet för ökad trygghet. Digitala enheter som används i skolarbetet är inte kopplade till privata apple-id. Dessa regler är bland annat ämnade för att sociala medier inte ska användas under skol- och fritidstid. I syfte att öka kunskapen kring sociala medier sker ett kontinuerligt arbete kring medie- och informationskunnighet (MIK) på skolan. MIK är ett samlingsbegrepp för flera angränsande kunskaper vad gäller att skapa medvetenhet i medieanvändning, exempelvis avseende sociala medier. Undervisning kring att förstå mediers roll i samhället, att finna, analysera och kritiskt värdera information samt att uttrycka sig och skapa innehåll i olika medier bedrivs som ett samarbete mellan skolans bibliotekarie, kurator och pedagoger.

- **Samtalsstöd**
  Vid behov kan samtalsstöd erbjudas till elever på skolan, exempelvis stödjande samtal, motiverande samtal. Syftet är bland annat att ge eleverna stöd att finna strategier i det sociala samspelet.

- **Pedagogisk lunch**
  Vid luncherna finns alltid vuxna som äter tillsammans med eleverna och eleverna har bestämda bord och platser i matsalen. Syftet är bland annat att öka tryggheten i matsalssituationen.

- **Taxivärd**ar
  Då elever kommer med eller åker med skolskjutsarna finns alltid en pedagog närvarande. Syftet är att öka elevernas upplevelse av trygghet samt förebygga kränkningar.

- **Bestämda platser**
  Pedagoger ansvarar alltid för indelning vid grupparbeten och klassrumsplaceringar. Alla elever har bestämda platser i kapprum, omklädningsrum, matsal och klassrum.

- **Vi strävar efter ett normkritiskt förhållningssätt**.
  Pedagoger och elever i skolan använder böcker, filmer etcetera som belyser olika typer av familjebildningar, olika minoriteter, individers olikheter och människors lika värde.

Arbete för tidig upptäckt diskriminering och kränkningar

- ❑ Fungerande rastaktiviteter
- ❑ Fungerande rastvärdssystem
- ❑ Hög vuxennärvaro på riskfyllda platser
- ❑ Förhållningssättet att ”alla elever är allas ansvar”
- ❑ Återkommande punkt ”elevhälsa och trygghet” på arbetslagsmöten

Åtgärdande insatser

Grythyttans skola har tydliga rutiner för att upptäcka, åtgärda, rapportera, anmäla, utreda, dokumentera samt följa upp diskriminering och kränkande behandling. Vid varje läsårsstart informerar rektor samtlig personal kring dessa rutiner. Information ges även till personal som anställs under läsårets gång.

En betydelsefull del i rutinerna är personalens medvetenhet kring och kunskap om elevers utsatthet. I det kollegiala samtalet sker kontinuerliga reflektioner kring elevers psykosociala mående samt relationer till såväl kamrater som vuxna.

Enligt skollagen är personal som får kännedom om att en elev har blivit utsatt för diskriminering och/eller kränkande behandling under verksamhetstiden skyldig att anmäla detta ***omgående*** till rektor. Rektor i sin tur är skyldig att anmäla ***omgående*** till huvudman. Utredningen ska starta ***skyndsamt*** om personal fått kännedom om kränkningar eller trakasserier.

Det är den utsatta eleven som avgör om beteendet eller handlingen är oönskad eller kränkande. Om sexuella trakasserier eller trakasserier som går att härleda till någon av de sju diskrimineringsgrunderna upptäcks eller anmäls ska rutinerna i trygghetsplanen följas. Om personal eller någon annan elev anser att en elev blir kränkt eller trakasserad utan att denne säger det själv kan ändå utredning starta utifrån trygghetsplanens rutiner. Detta är särskilt viktigt i de fall en elev är rädd för att en utredning ska förvärra situationen och därför inte vill säga något.

Den som utreder ska vara medveten om att olika personer kan ha olika versioner och reagera på olika sätt på en situation. Det är viktigt att alla inblandade blir lyssnade på med samma respekt. Den som har ansvar för utredningen ska samla information och aldrig inta en medlarroll. En kränkning är inte en konflikt.

Den personal som får kännedom om att kränkningar och/eller trakasserier förekommer/har förekommit, kan ta kontakt med representant från med rektor för råd och stöd i utredningen. Vid allvarliga händelser avgör rektor om polisanmälan eller anmälan till socialtjänsten ska ske.
Om det är personal som har kränkt eller trakasserat en elev är det rektor som är ansvarig för utredningen.

Handlingsgång vid kränkande behandling

1. Anmälan: Vid kännedom att en eventuell kränkning skett görs en kränkningsanmälan i Draftit KB (www.Draftit.se) omgående.

2.Utredning: Ta reda på vad som har hänt genom samtal med den utsatta eleven/eleverna och den/de som misstänks utsätta eleven/eleverna.

Samtalen sker enskilt med vuxna, där om möjligt en leder samtalet och en antecknar.

Eleven/eleverna bör om möjligt veta i förväg att de vuxna vill träffa personen för ett samtal, men inte vad samtalet ska handla om. Detta får eleven veta när de träffas enskilt.

Dessa frågor bör vara besvarade när samtalet är klart:

- ❑ Vad har hänt?
- ❑ Hur ofta har det hänt?
- ❑ Hur länge har det pågått?
- ❑ Var har det hänt? (Tänk även på Internet och mobiltelefoner)
- ❑ Vilka är de inblandade?
- ❑ Hur upplever eleven det som hänt?
- ❑ Har eleven något önskemål/förslag på hur det ska upphöra?
- ❑ Vill eleven ha något stöd från skolan, t ex kuratorskontakt? (Gäller båda parter).

Det som framkommer i utredningen dokumenteras i Draftit KB.

3. Åtgärder: Den vuxne ska vara tydlig med vad som är kränkningar och att det inte är acceptabelt. Tala om att föräldrar kommer att bli kontaktade och att ett uppföljningssamtal kommer att ske.

Vårdnadshavare till de inblandade eleverna informeras om att samtalen har hållits och resultaten av dem. Överenskommelse görs med vårdnadshavare om hur kommunikationen ska ske mellan hem och skola. Det kan vara telefon, mail eller träffar. Det är också viktigt att vårdnadshavare vet vem denne ska kontakta om han eller hon får kännedom om något mer i ärendet som är viktigt för skolan att veta. Kontakt med vårdnadshavare samt datum för kontakten dokumenteras i Draftit KB.

Den personal som hållit i samtalen meddelar omgående övriga som behöver ha kännedom om ärendet. Till exempel klasslärare, elevassistent. Sker meddelande via mail lämnas aldrig elevens hela namn ut.

Med hänsyn av kränkningens art sätts adekvata åtgärder in. Det kan handla om ändrade platser, extra uppsikt, stöd i skolarbetet, egna raster, orosanmälning, kontinuerliga föräldrakontakter, kontinuerliga samtal mm.

Åtgärderna dokumenteras i Draftit KB.

4. Uppföljning: Uppföljningssamtal hålls med alla inblandade inom rimlig tid. Detta kan avgöras från fall till fall, men det ska gå högst en vecka mellan första samtalet och uppföljningssamtalet.

I uppföljningssamtalet bör följande frågor ha besvarats:

- ❑ Har kränkningarna/trakasserierna upphört?
- ❑ Vad gjorde skolan bra i utredningen? Vad kunde göras bättre?
- ❑ Vilka förväntningar finns på personalen utifrån den utsatta/de utsatta och från den/de som utsatt?
- ❑ Vill eleven/eleverna ha något stöd från skolan, till exempel kuratorskontakt? (Gäller båda parter).

Man kan ha flera uppföljningssamtal om det behövs.

Uppföljningssamtalen, vad som framkommit i dessa samt datum för dessa dokumenteras i Draftit KB.

5. Avsluta ärendet: Gör ett tydligt avslut om det är klart att kränkningarna/trakasserierna har upphört och den utsatta eleven känner sig trygg. Den utsatta eleven ska veta vem den kan vända sig till om något händer igen.

Meddela de inblandade elevernas föräldrar att ärendet är avslutat.

Ärendet avslutas i Draftit KB och godkännes av rektor och huvudman innan det arkiveras.

Resultat och analys av läsåret 2023–2024

Utvärdering och analys

Här analyseras först elevernas svar i centrala frågeställningar i trygghetsenkäten. Därefter följer en kort analys av lärarnas upplevelse vad gäller Grythyttans nuvarande förebyggande och främjande arbete med fokus på samsyn, val av undervisning och elevrelationer. Avsnittet avslutas med en kort sammanfattande analys och mynnar ut i nya målområden för läsåret 2024/25.

Elevernas upplevelse över tid

För att ge sätta in årets resultat på trygghetsenkäten i ett sammanhang har vi tittat på svaren i på frågor de senaste 5 åren. Siffrorna visar antal positiva svar, dvs de som svarat att de helt stämmer överens eller ”stämmer ganska bra”. Frågor har dock lagts till och tagits bort så vissa svar saknas i svaren från 2019. Diagrammet visar ändå en tydlig bild av att upplevelsen av studiero har minskat från 87% 2019 till 65% 2023, däremellan ligger resultaten mellan 75–80%. Glädjande nog tycks 2023 års bottennotering vara tillfällig då 81 % av eleverna svarar ”stämmer helt” eller ”stämmer delvis” på frågan om de får studiero.

Diagrammet visar också att på de utvalda frågeställningarna så har andelen positiva svar mellan 2019–2023 succesivt sjunkit inom samtliga områden. Detta har med 2024 års mätning brutits då skolan har ett förhöjt värde på samtliga frågor i trygghetsenkäten. Huruvida detta är en tillfällig uppgång eller strat på en ny trend får framtida mätningar visa. Dock ligger Grythyttans skola på en hög andel av positiva svar både vad gäller nöjdhet med undervisning och nöjdhet med skolan som helhet. Här ligger resultatet på 97% och 96% vilket ändå får betecknas som ett mycket högt resultat.

En fråga som stack ut över tid 2023 är just frågan om eleven känner sig trygg i skolan. År 2019 låg andelen positiva svar uppe så högt som 97 %. Kommande år (2020–2022) har resultaten legat mellan 89–94%. Medan vt-2023 så dalade resultatet ner från 2022 årsnivå på 94% till 84%. Detta visade då att det är svårt att säga något generellt om upplevelsen av trygghet utan det är naturligtvis kopplade till andra frågor. I ett läge där många upplevde negativ studiero och konflikter som tas med ut på raster etcetera är upplevelsen av bristande trygghet lätt att förstå. Återigen höjs resultatet från 2023 till 2024 till 92 %

En fråga som också sticker ut är att eleverna över tid upplever att vuxna säger ifrån mindre när någon beter sig illa. Från 98 % 2019 till 81% 2023. Här skall dock tilläggas att de övriga åren ligger resultatet på över 90% så åter igen är det fråga om ett enskilt år som sticker ut.

Under vårterminens mätning 2024 ökar siffrorna återigen till 88%. Vi når således inte upp till de tidigare höga nivåerna på en bra bit över 90% så här finns det utvecklingspotential.

Personalens upplevelse

Som del av nulägesbeskrivning för att hitta utvecklingsområden kopplat till trygghetsfrågor fick lärare och fritidspersonal besvara en enkät med början i slutet på läsåret 22/23. Enkäten behandlar frågor som rör det främjande arbetet som anges i trygghetsplanen. Med utgångspunkt ur dessa svar kopplat till frågor om en varierad och strukturerad undervisning, personalens arbete med regler, bemötande av elever, delaktighet och metakognition som alla är faktorer som påverkar elevernas upplevelse av trygghet, analyseras här ett antal frågeställningar. Syftet är att hitta områden som kan öka elevernas upplevelse av trygghet och studiero. Först visas en sammanställning av personalens svar och därefter följer en sammanfattande analys som inbegriper såväl elevernas som personalens svar.

Differentierad undervisning- Vårterminen 2024

Jag bedömer att min undervisning kan beskrivas som differentierad* (* Med differentierad undervisning avses att läraren i förväg planerar för att möta elevers olika behov)

6 svar

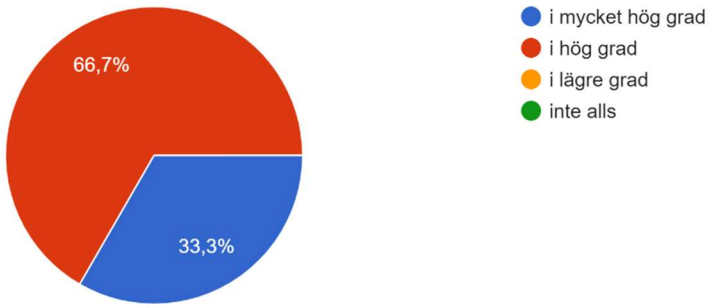

Arbete med regler- Vårterminen 2024

I min klass arbetar jag systematiskt med att fastställa regler och förväntat beteende

6 svar

På fritids jobbar vi systematiskt med att fastställa regler och förväntat beteende

6 svar

Bemötande -Vårterminen 2024

På vår skola har vi en gemensam syn på bemötande av elever

6 svar

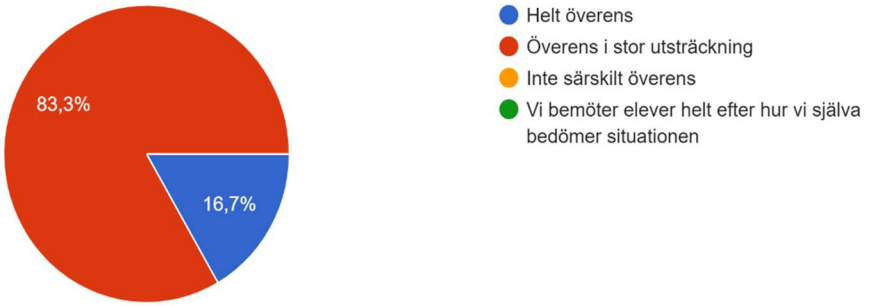

På vår skola (både fritids och skoltid)har vi en gemensam syn på bemötande av elever

6 svar

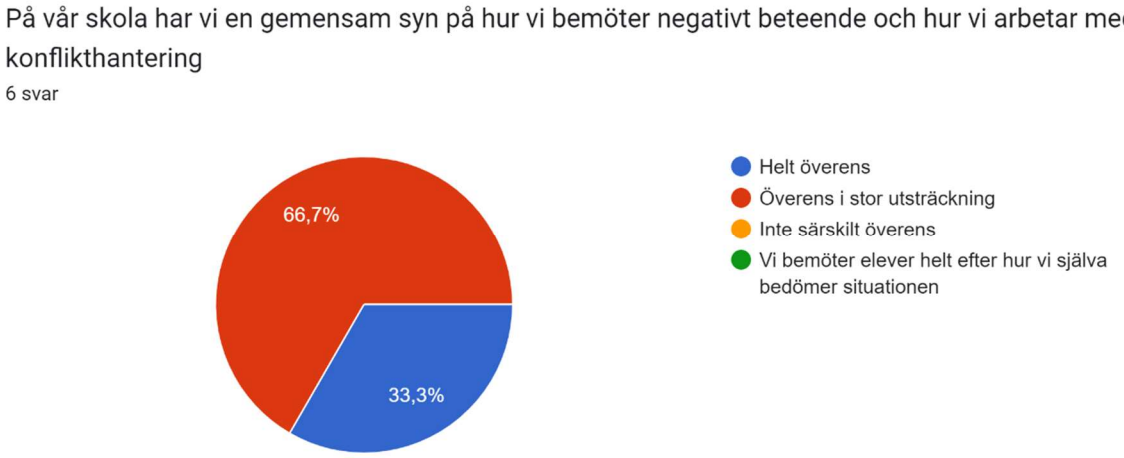

Sammanfattande analys

I elevernas årliga trygghetsenkät ser vi att i samtliga områden ökar de positiva svaren men att det trots detta tycks finnas utvecklingspotential inom området studiero. I personalens svar ovan ser vi att när frågan om bemötande i allmänhet väcks så anser en stor del av personalen att det råder en samsyn på skolan hur vi bemöter våra elever. Också när frågan riktas mot negativt beteende och konflikthantering så har antal positiva svar ökat markant från 2023. Att ha en gemensam syn på hur vi bemöter elever vid negativt beteende är av stor vikt då det skapar tydlighet för elever att de kan förvänta sig samma reaktion från personal oavsett vem som möter en. Skolan har dessutom ganska mycket ny personal och en satsning på bemötande kan vara ett sätt att höja elevernas känsla av trygghet.

Studiero är på sätt och vis kopplat till trygghet då det är naturligt att anta att trygga elever bidrar till studiero. Andra faktorer som påverkar är hur skolan lyckas med att ge det stöd som krävs, att vi har en tydlig strukturerad undervisning som sätter målet med undervisningen i centrum.
Slutligen finns det skäl att anta att det kan finnas en koppling mellan hur konsekvent personalen är att göra kränkningsanmälningar med åtgärdande insatser och uppföljning och elevernas minskade upplevelse av att lärare agerar när konflikter uppstår.

Utvärdering av prioriterade mål för läsåret 23/24:

- MÅL: Att elevernas upplevelse av studiero ökar

Utvärdering: Resultat och insatser
Elevernas upplevelse av studiero har de postiiva svaren ökat från förra läsåret ökat med hela 16% från 65% till 81% som svarar att de ”instämmer helt” eller in ”stämmer delvis” till påståendet att de har studiero.

Insatser:
Återkommande analys/uppföljning/insatser med fokus på studiero i klassrummet
Under höstterminen analyserade lärare sin klass utifrån gemensamma frågeställningar för att skapa en nulägesbild av lärares syn på tryggheten på skolan. Lärare fick sedan individuell uppföljning av sina analyser. Vid hade för avsikt att genomföra likande arbete under våren men det hanns inte med så där fick vi endast elevernas syn vilka analyserats ovan.

Att säkerställa att elever i behov av stöd får det stöd de behöver
Ansvarig: Elevhälsa**n**

Inom ramen för den nybildade fokusgruppen har vi på skolan tagit ett helhetsgrepp på arbetssätt, kartläggning och uppföljning av elever i behov av stöd. (Se elevhälsoplan)

Systematiskt användande av språk-och kunskapsutvecklande arbetssätt

Vid uppföljning anger 70 % av de undervisande lärarna på skolan att de ”i hög utsträckning” och resterade 30 % ”i mycket hög utsträckning” använder sig av arbetsmetoder som kan identifieras som språk-och kunskapsutvecklande arbetssätt. Under läsåret har även kollegiala diskussioner om arbetssättet genomförts samt en plan för hur vi säkerställer att lärare fortsätter att utveckla detta tagits fram.

Aktivt arbeta med målen i undervisningen för att öka elevernas förståelse

Nedan ser vi exempel på vad lärarna gör i undervisningen kopplat till frågan om hur elever involveras utifrån lärandeprocessens hela kedja (från planering till utvärdering).

”Genom att berätta för varför vi arbetar med det vi gör, vad de ska lära sig, och hur vi ska göra detta. När ett område är avslutat pratar vi om vad de har lärt sig och hur det har varit. Men detta är ett område som jag skulle kunna bli bättre på.
Vi pratar om mål och mening med det vi gör. Målen för olika ämnen/arbetsområden gås igenom och följs upp under arbetets gång. Ibland har eleverna varit delaktiga i hur de ska visa sina kunskaper och har kunnat välja olika sätt.
Något vi pratar om med jämna mellanrum. Pekar på deras progression.
Återkopplar till tidigare erfarenheter i ämnet, förberedelser och tydliggörande

Vid områden i tex So kan vi efter ålder planera mindre eller större delar tillsammans. De får önska hur de vill arbeta samt hur de vill visa vad de lärt sig.
Vi diskuterar upplägg, progression och motgångar."

På skolan finns en uttalad tanke att involvera eleverna i deras lärande är något som är eftersträvansvärt men arbetet skiftar mycket från klassrum till klassrum och här finns ett fortsatt utvecklingsbehov på skolan.

Diskussioner i arbetslagen hur vi hanterar beteenden proaktivt, hur vi har tydliga förväntningar och en strukturerad men varierad undervisning och tar vara på elevernas intressen.
Vi hade vid en plan vid läsårets start att prioritera dessa frågor vid kollegiala träffar men pga. av tidsbrist har detta område inte genomförts med den systematik som vi avsåg.

Diskussioner i arbetslagen om hur vi bedriver en stimulerande undervisning och hur vi ger strukturerad och återkommande återkoppling till eleverna. **Ansvariga (samtliga ovan) :**
Lärare och övrig skolpersonal , rektor skapar förutsättningar för kollegiala samtal

Vi hade vid en plan vid läsårets start att prioritera dessa frågor vid kollegiala träffar men pga. av tidsbrist har detta område inte genomförts med den systematik som vi avsåg (Se tidigare beskrivning). I stället har vi fokuserat på att utveckla en gemensam struktur för undervisningen kopplat till arbetet med elever i behov av stöd och ledning och stimulans i klassrummet vilket också ligger nära i linje med det främjande arbetet som tidigare beskrivits.

❑ MÅL: Att elevernas upplevelse av trygghet ökar

Utvärdering: Resultat och insatser
Elevernas upplevelse av trygghet ligger i vår egen undersökning kvar på ungefär samma nivå som året innan då det är 92 % (93% år 2023) som svarar att de "instämmer helt" eller in "stämmer delvis" till påståendet att de har studiero. I skolenkäten anger 81% av vårnadshavarna att de upplever att deras barn känner sig trygga i skolan. Det innbeär ett medelvärde på 7,3 påp en 10 gradig skala (rikssnittet är här 6,9). På hela området "Trygghet" får Grythyttans skola ett index på 7,7 där rikssnittet är 7,4. Eftersom vi endast har 1 klass i årkurs 5 på 13 elever så redovisas inte det svaret då det inte kan ses som reprsentativt för hela skolan

Skapa samsyn för rastvärdsuppdraget Ansvariga: Samtliga rastvärdar, rektor ger förutsättningar för kollegiala samtal

Kontinuerliga diskussioner om rastvärdsuppdraget har genomförts och uppdaterad uppdragsbeskrivning är känd för samtliga medarbetare

Skapa samsyn kring bemötande av negativt beteende Ansvariga: Samtlig personal, rektor ger förutsättningar för kollegiala samtal

Vi hade vid en plan vid läsårets start att prioritera dessa frågor vid kollegiala träffar men pga. av tidsbrist har detta område inte genomförts med den systematik som vi avsåg.

Fortsätta utveckla åldersanpassade rastaktiviteter. Ansvariga: Personal med uppdrag att leda rastaktiviteter

Rastaktiviteter har varit tema på elevråd samt att SISU har haft utbildning med äldre elever i att hålla i rastaktiviteter.

- MÅL: En ökad andel av elevernas upplevelse att vuxna på skolan reagerar om någon beter sig illa

Utvärdering: Resultat och insatser

I trygghetsenkäten ökar positiva svar från 81% VT- 23 till 88% VT-24så ut den aspekten är målet uppnått. Vi såg en tendens till uppgång redan i höstas och vi förde diskussion om detta i arbetslaget under hösten. Vi vill såklart att ännu fler ska ange att de ”instämmer helt” så det gäller att hålla diskussionen levande.

Insatser:

All personal agerar i enlighet med Trygghetsplanen gällande åtgärdande arbete **Ansvariga:** Samtlig personal, rektor ger förutsättningar för kollegiala samtal.

Prioriterade mål, läsåret 24/25

❑ RESULTATMÅL: Att elevernas upplevelse av trygghet öka

Insatser:

- Fortsätta utveckla åldersanpassade rastaktiviteter (delaktighet av äldre elever). **Ansvariga:** Personal med uppdrag att leda rastaktiviteter

- Utveckla skolans värdegrundsarbete så att det integreras flera delar av undervisningen och främjar samarbete mellan skolans olika delar **Ansvariga:** Samtliga undervisande lärare i skola och fritidshem, rektor ger förutsättningar för kollegiala samtal

- Skapa samsyn kring bemötande av negativt beteende **Ansvariga:** Samtlig personal, rektor ger förutsättningar för kollegiala samtal

- Systematiskt arbete med Identifikation av elevers upplevelse av utsatthet på organisation, grupp och elevnivå. Ansvariga: Rektor tillsammans med elevhälsan

❑ **RESULTATMÅL:** Att elevernas upplevelse av studiero ökar

Insatser:

- Skapa samsyn kring bemötande av negativt beteende **Ansvariga:** Samtlig personal, rektor ger förutsättningar för kollegiala samtal

- Utifrån ålder och mognad aktivt arbeta med målen i undervisningen för att öka elevernas förståelse. **Ansvariga:** Samtliga undervisande lärare i skola och fritidshem, rektor ger förutsättningar för kollegiala samtal.

- Diskussioner i arbetslagen om hur vi bedriver en stimulerande undervisning och hur vi ger strukturerad och återkommande återkoppling till eleverna. **Ansvariga:** Samtliga undervisande lärare i skola och fritidshem, rektor ger förutsättningar för kollegiala samtal.

❑ **PROCESSMÅL**: Ta fram en gemensam plan under hösten för hur hela skolans systematiska trygghetsarbete kan bli ännu bättre. Planen implementeras succesivt redan under höstterminen och fullt ut under VT- 25. Arbetet bedrivs inom ramen för fokusgruppens arbete.
Ansvarig: Fokusgrupp håller ihop arbetet och övrig personal involveras inom ramen för fokusgruppens arbetssätt. Elevhälsan ansvarar för utvärdering så väl löpande som vid läsårets slut.

Bilaga 1

Trygghet över tid

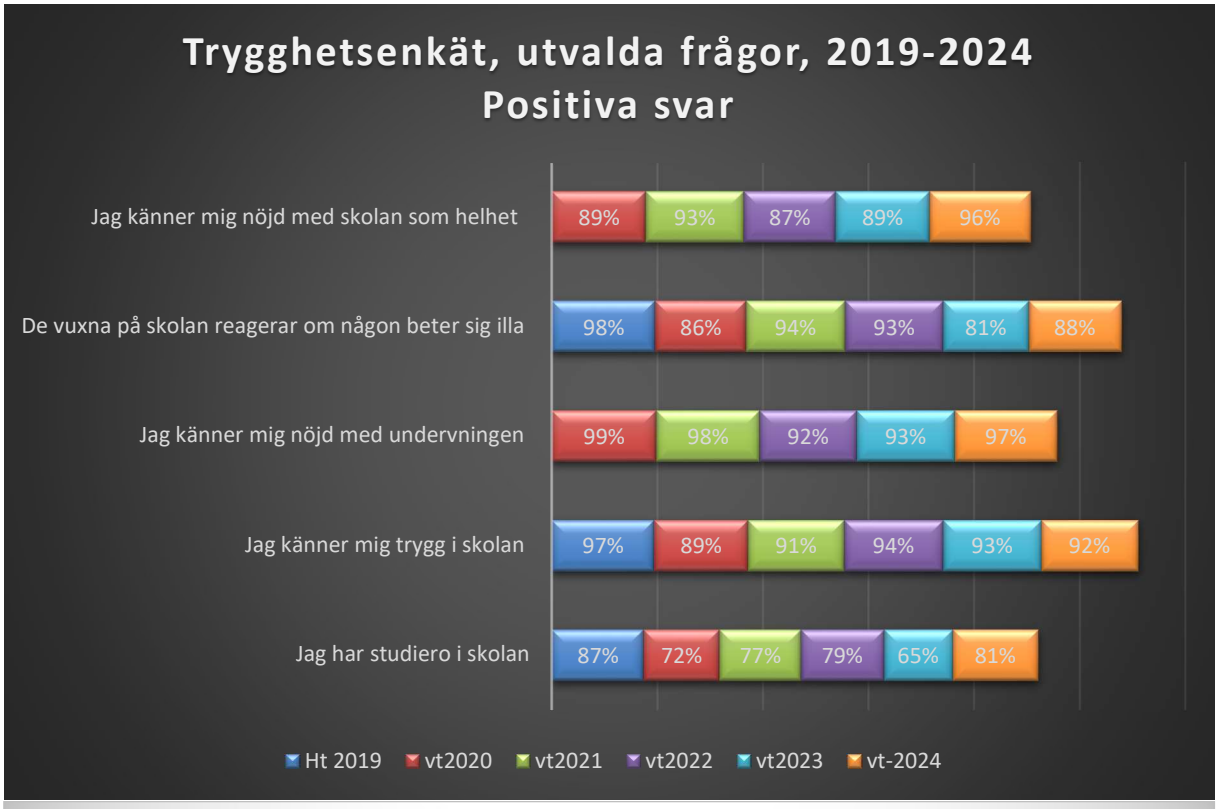

Bilaga 2

Resultat trygghetsenkät, vt-2024

Nedan presenteras resultaten från trygghetsenkäten våren 2024 i sin helhet:

Klass
110 svar

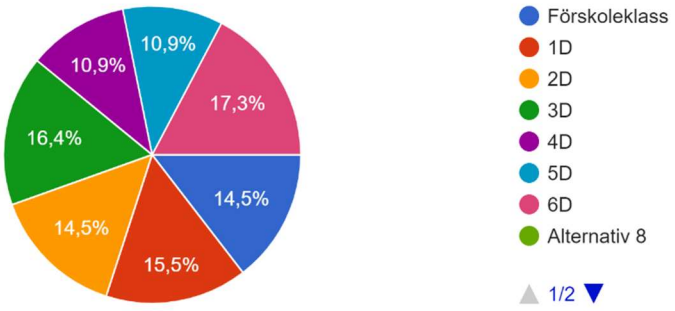

Är du :
110 svar

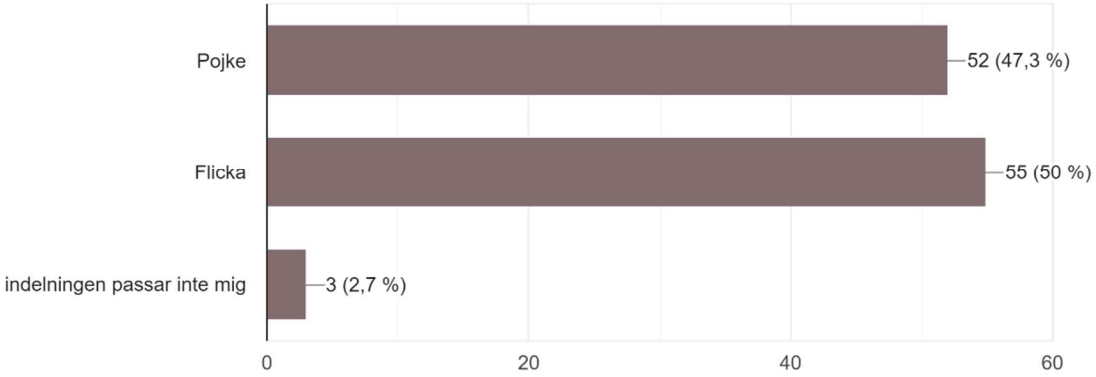

Mina lärare hjälper mig när jag behöver det

110 svar

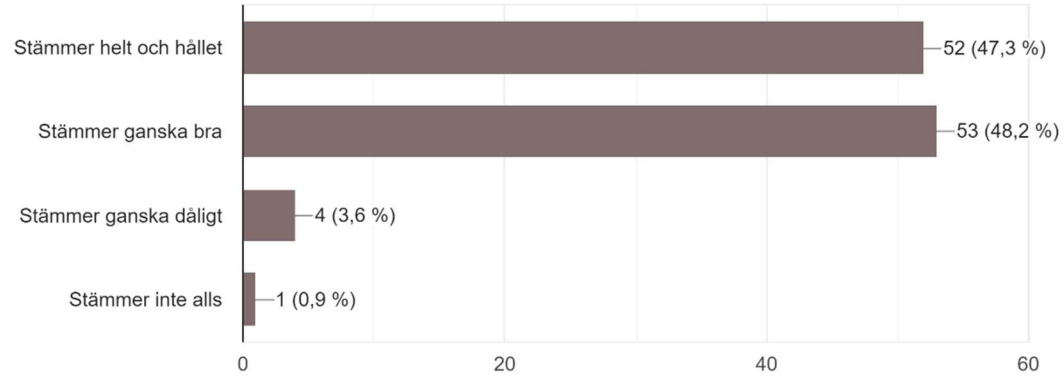

Jag är nöjd med undervisningen

110 svar

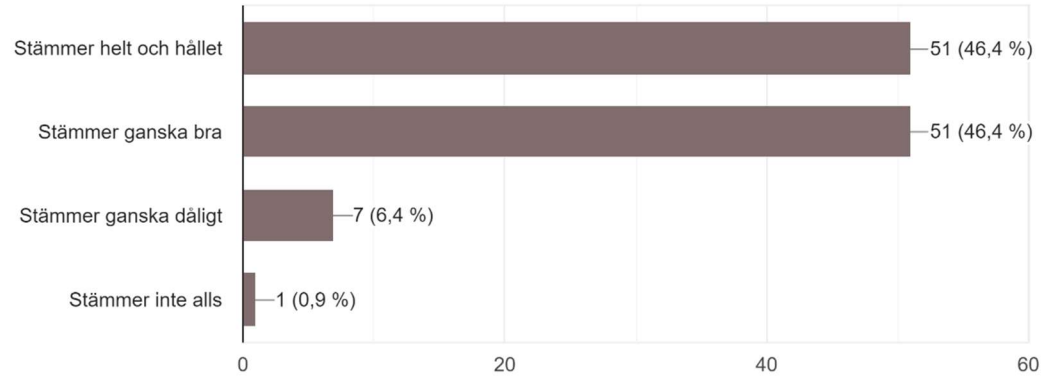

I min skola respekterar vi varandra

110 svar

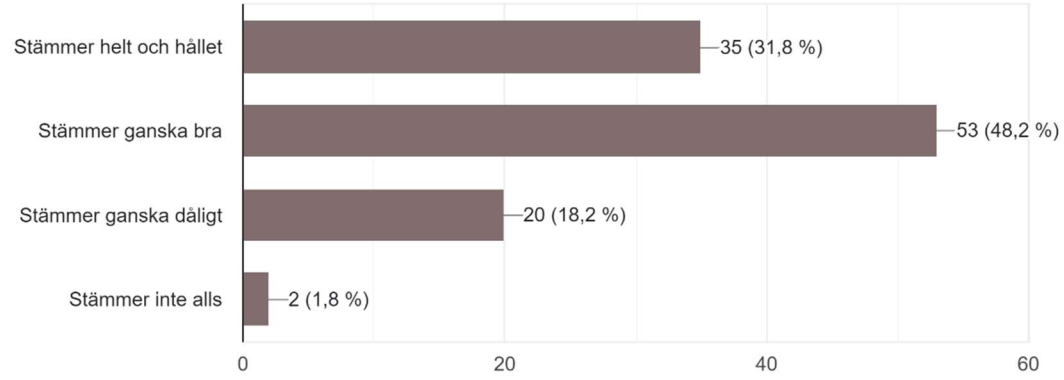

På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter

110 svar

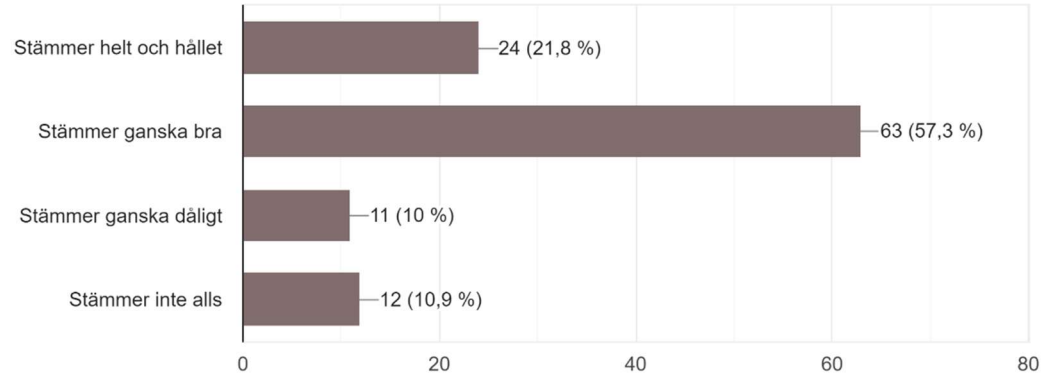

Jar har studiero på lektionerna

110 svar

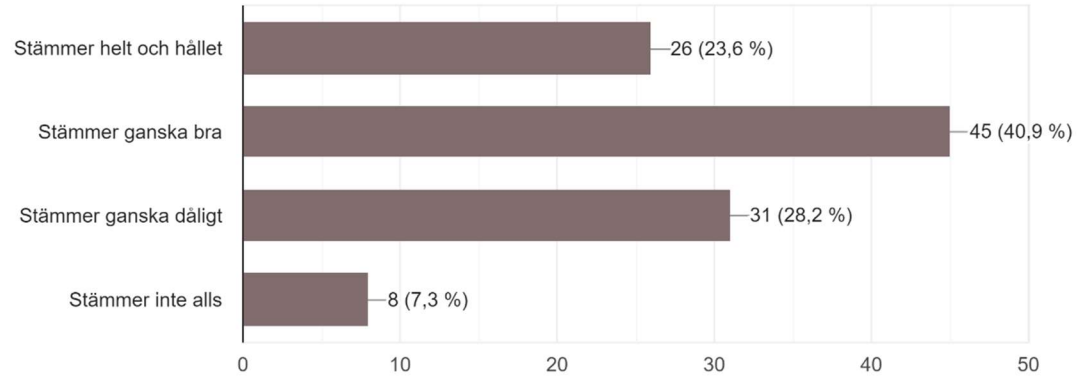

På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet

110 svar

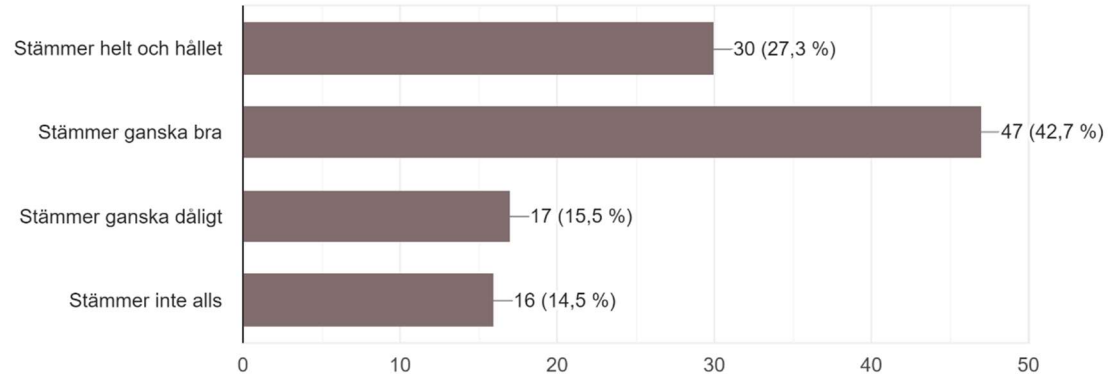

Jag får matro vid skolmåltiderna

110 svar

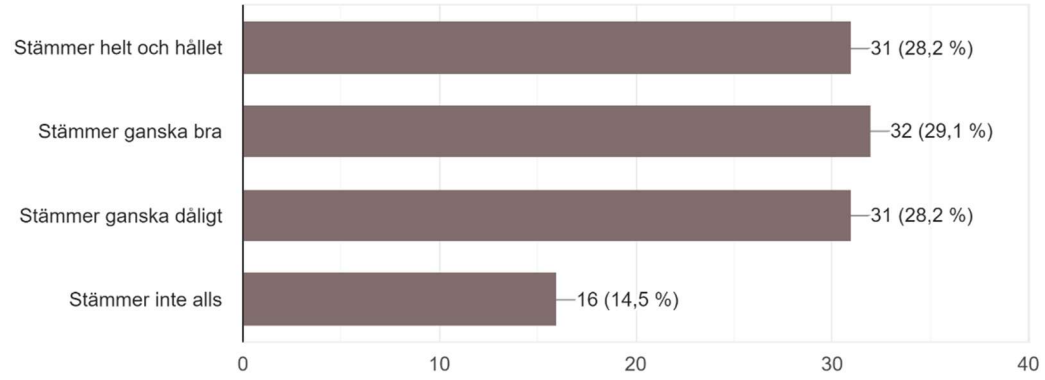

I min skola följer eleverna de ordningsregler som finns

110 svar

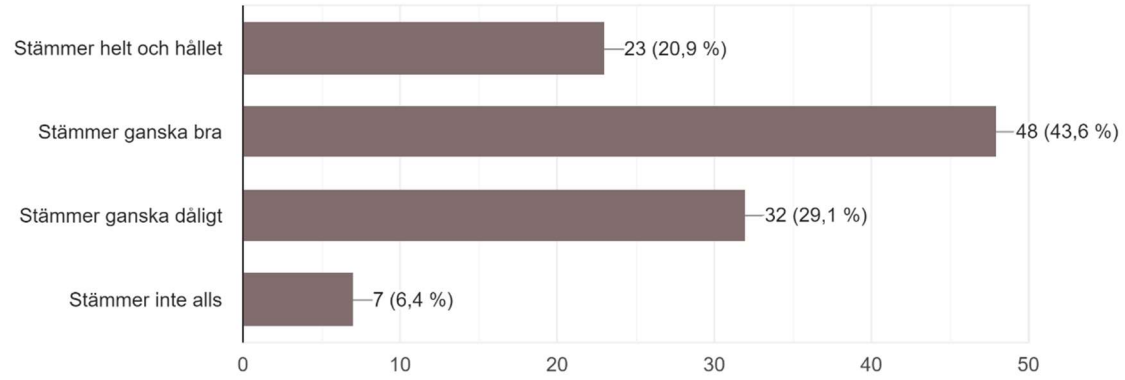

Mina lärare ser till att ordningsreglerna på skolan följs

110 svar

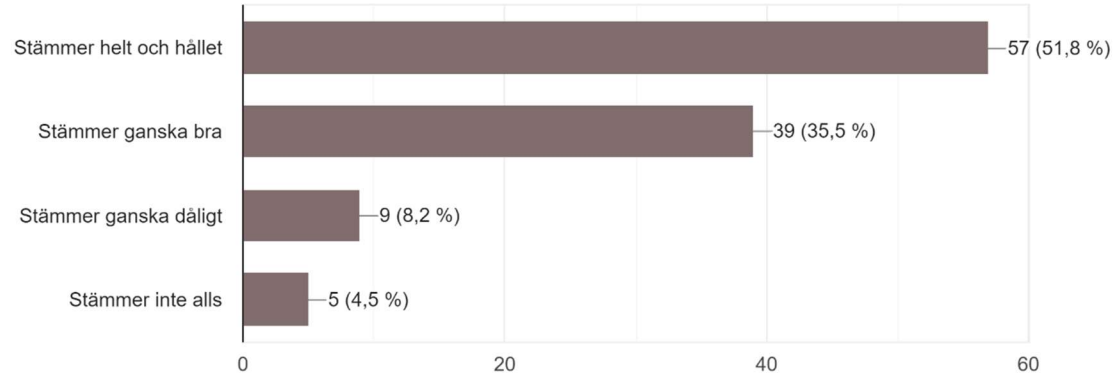

I min skola finns det elever som jag är rädd för

110 svar

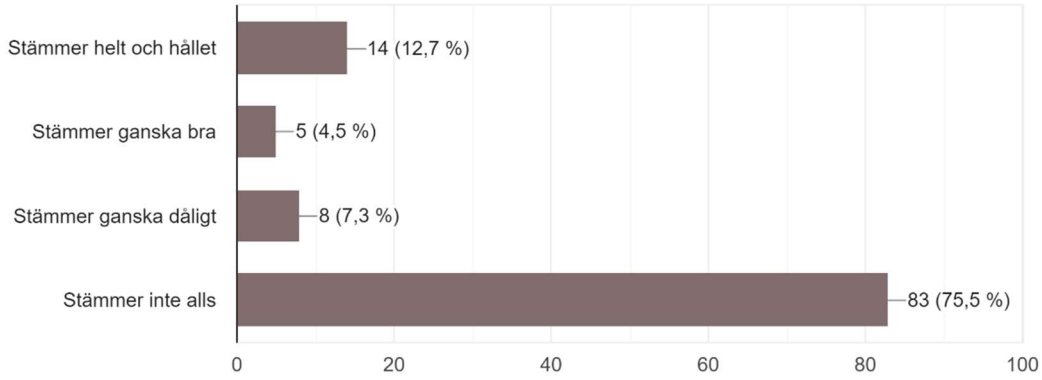

I min skola finns det vuxna som jag är rädd för

110 svar

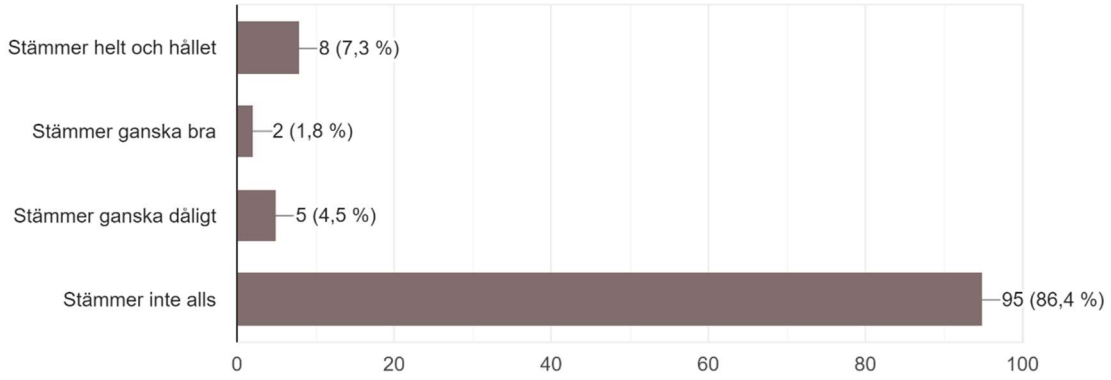

Jag känner mig trygg i skolan

110 svar

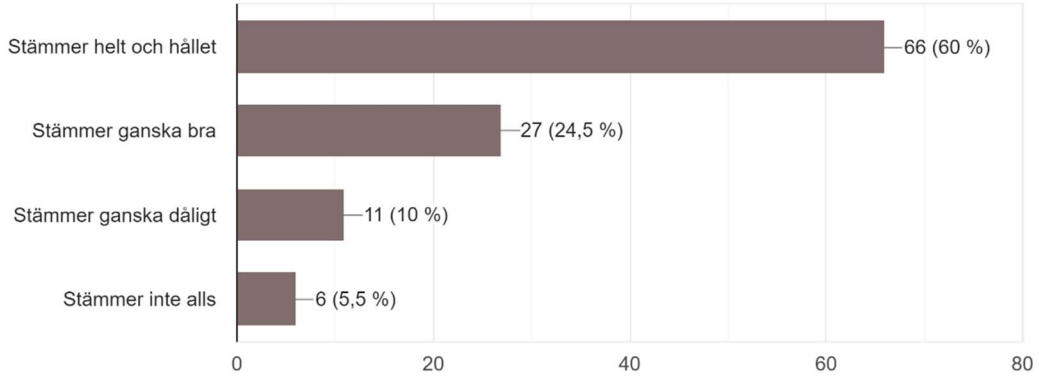

Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon varit elak mot en elev

110 svar

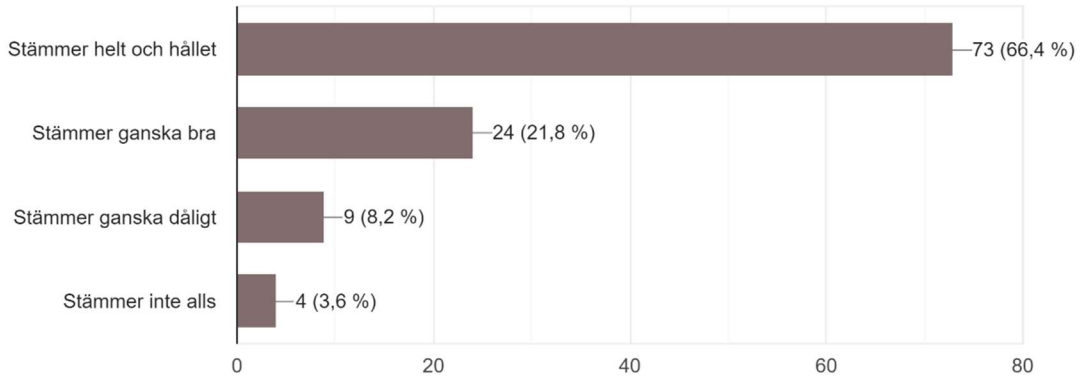

De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att någon varit elak mot en elev

110 svar

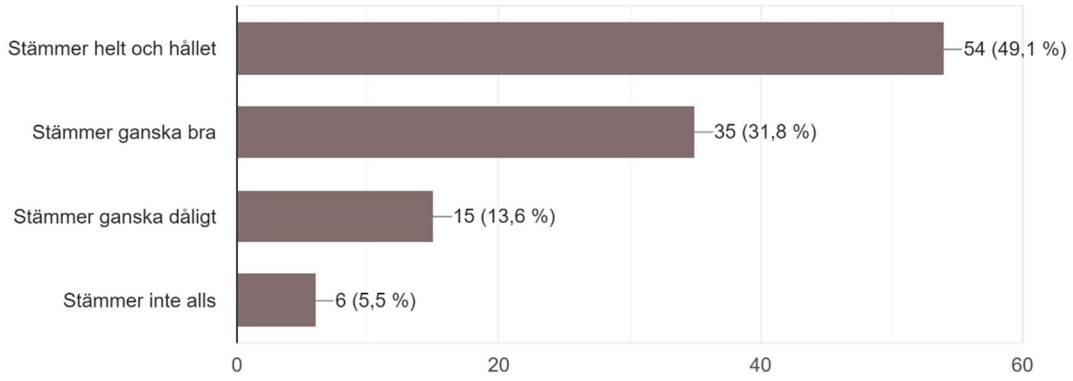

Jag har blivit utsatt/kränkt på nätet

110 svar

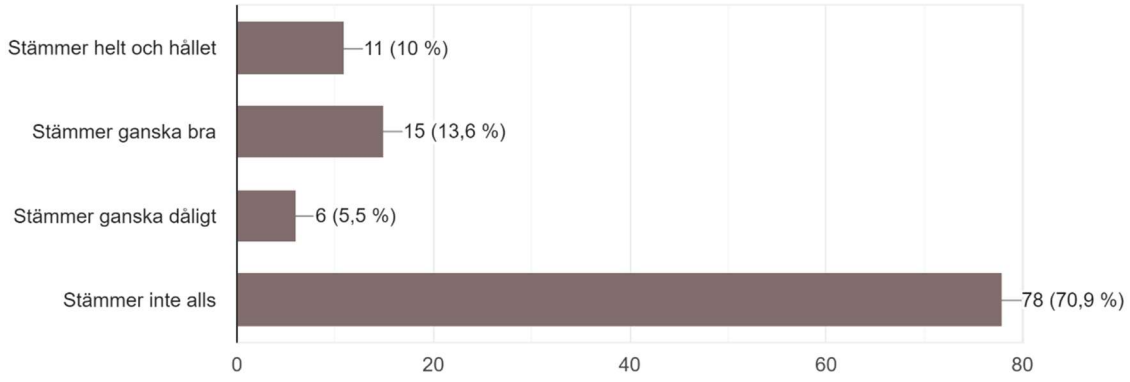

Jag är nöjd med min skola som helhet

110 svar

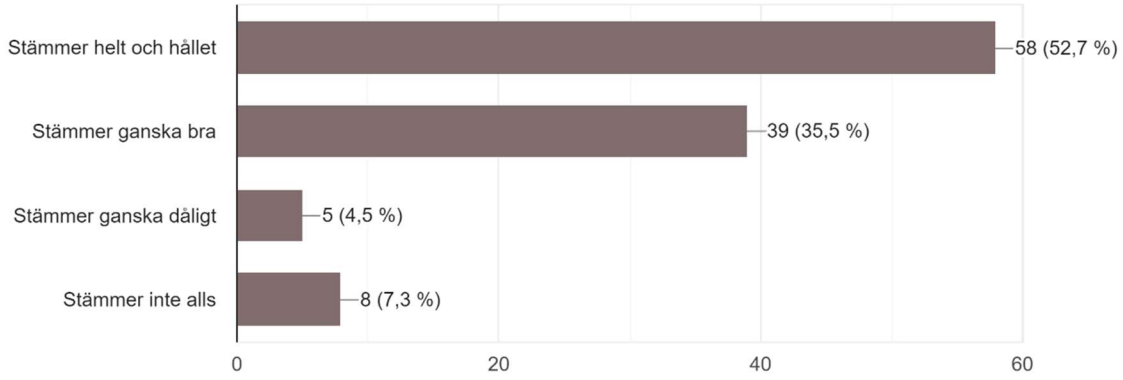

Bilaga 3

TRIVSELREGLER
För Grythyttans skola och fritidshemmet

Våra skolregler

- Vi är rädda om varandra och skolans miljö.
- Vi tar inte med godis eller leksaker till skolan/fritids.
- Vi håller oss inom skolans område.
- Vi går lugnt inomhus.
- Vi hjälps åt att hålla ordning i korridorerna.
- Alla barn är ute på rasterna, om inte rastvärdarna eller din lärare meddelar annat.
- Mobiler används inte på skolans område och lämnas in till klassläraren vid skoldagens början.

  Smartklockor ska vara i "skolläge", vilket innebär att de endast kan användas som klocka.

Uteregler

- Det är okej att leka i andras kojor utan att förstöra dem.
- Saker från förråden på framsidan ska vara på framsidan. Pulkor, åkmadrasser och stjärtlappar ska vara på baksidan.
- Det är viktigt att alla plockar in uteleksaker efter sig.
- Pinnar leker vi med i lill- och storskogen.
- Under skol- och fritidstid cyklar vi inte på skolgården.
- Vi använder lekredskapen så att de håller.
- I den stora kompisgungan gungar max 5 barn och vid kö max 5 minuter. Endast de som gungar är innanför staketet.
  I den lilla kompisgungan gungar max 3 barn och vid kö max 3 minuter.
- Vi undviker lekar där någon lätt kan skadas, t.ex. snöbollskrig, herre på täppan eller att klättra för högt i träd.

Grythyttans skolas personal

Bilaga 4

Förväntansdokument

Ni kan förvänta er detta av oss vuxna på skolan…

- ❑ Att vi arbetar för att alla elever ska trivas och känna sig trygga i skolan.
- ❑ Att vi agerar mot kränkande behandling enligt vår Trygghetsplan.

- ❑ Att vi skapar förutsättningar för att alla barn ska ha möjlighet att nå skolans mål.
- ❑ Att vi har ett demokratiskt förhållningssätt och lyssnar på alla elevers åsikter.
- ❑ Att vi håller kontakt med hemmet och har en öppen dialog.
- ❑ Att vi ser till att skolans regler följs.

Vi förväntar oss av dig som vårdnadshavare…

- ❑ Att du har huvudansvaret för ditt barns uppfostran, uppträdande och beteende.
- ❑ Att du ser till att ditt barn får tillräckligt med sömn, har ätit frukost och kommer i tid till skolan med rätt utrustning.
- ❑ Att du håller kontakt med skolans personal och har en öppen dialog med oss.
- ❑ Att du tar del av skolans information.
- ❑ Att du är delaktig i ditt barns vardag i skolan genom föräldramöten, utvecklingssamtal och besök.
- ❑ Att du låter ditt barn vara hemma vid sjukdom och att du anmäler det till skolan varje dag.
- ❑ Att du ansöker om ledighet hos klassföreståndare i god tid och ansvarar för återläsning.

Av dig som elev förväntar vi oss…

- ❑ Att du gör ditt bästa.
- ❑ Att du är med och skapar arbetsro för alla.
- ❑ Att du visar respekt för alla elever och vuxna på skolan och att du är en bra kompis.
- ❑ Att du kommer i tid och har med dig rätt utrustning.
- ❑ Att du gör dina hemuppgifter och ansvarar för att viktig information kommer till och från hemmet.
- ❑ Att du är rädd om våra gemensamma saker på skolan.
- ❑ Att du följer skolans regler.

Bilaga 5

Lagar och styrdokument

Utgångspunkt för denna plan är dels 6 kap. skollagen (2010:800), dels diskrimineringslagen (2008:567) och därmed täcker denna plan kraven i skollagen och diskrimineringslagen.

Diskrimineringslagen

Enligt diskrimineringslagen ska skolan fortlöpande arbeta i fyra steg med att motverka diskriminering. Arbetet syftar till att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering har ett dokumentationskrav. Dokumentationskravet ersätter det tidigare kravet på att ha en likabehandlingsplan och ska göras löpande under året.

Diskrimineringsgrunder:

Kön
Könsöverskridande identitet eller uttryck
Etnisk tillhörighet
Religion eller annan trosuppfattning
Sexuell läggning
Ålder
Funktionsnedsättning

Diskrimineringslagen kräver att varje skola;

-Arbetar målmedvetet för att aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn och elever.

-Ska göra allt de kan för att förebygga och förhindra att något barn eller någon elev utsätts för trakasserier som har samband med någon av ovanstående diskrimineringsgrunder.

Diskrimineringslagen förbjuder sex former av diskriminering:

Direkt diskriminering - när någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation.

Indirekt diskriminering - när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med visst kön, viss könsidentitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder.

Bristande tillgänglighet - när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att

en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en
jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning.

Trakasserier - är förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar, med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier -förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar
eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Instruktion att diskriminera - kan vara att enbart arbetssökande med svenska namn ska intervjuas, någon som är homosexuell inte ska få service, en person med en viss etnisk tillhörighet inte ska få komma in i affären eller restaurangen.

Skollagen
Enligt skollagen kapitel 6 är skolan skyldig att:

-Målmedvetet arbeta mot kränkande behandling av barn och elever.

-Göra allt de kan för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

-Varje år upprätta en plan mot kränkande behandling.

-Leva upp till den så kallade anmälningsskyldigheten. Om skolpersonalen får veta att en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling är de skyldiga att informera rektor.

-Rektorn är i sin tur skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen, det vill säga den som driver skolan.

-I skollagen kapitel 6 finns också ett förbud för vuxna i skolan att kränka ett barn eller en elev.